

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-7/16-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Blanše Turić, predsjednice vijeća, Borisa Markovića i Sanje Štefan članova vijeća, te više sudske savjetnice Jadranke Jelić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja sud Republike Hrvatske, Z., protiv tužene Povjerenice za informiranje, klasa: UP/II-008-07/15-01/193, urbroj: 401-01-04-15-05 od 16. prosinca 2015., radi ostvarivanja prava na pristup informacijama, u sjednici vijeća održanoj 16. ožujka 2016.

p r e s u d i o j e

I. Usvaja se tužbeni zahtjev tužitelja.

II. Poništava se rješenje tužene Povjerenice za informiranje, klasa: UP/II-008-07/15-01/193, urbroj: 401-01-04-15-05 od 16. prosinca 2015. i predmet vraća na ponovni postupak.

Obrazloženje

Osporavanim rješenjem tužene, točkom 1. izreke poništava se rješenje suda Republike Hrvatske broj: U-9/2015 od 30. ožujka 2015.

Točkom 2. izreke rješenja odobrava se I. G., slobodnom novinaru, dostava preslika dokumenata koji sadrže podatke o svim ranijim zaposlenjima (poslodavcima), nazivima radnih mjesta i trajanju tih zaposlenja za bivšu djelatnicu suda Republike Hrvatske E. G. (ranije M.) u razdoblju od završetka fakulteta do zasnivanja radnog odnosa u sudu Republike Hrvatske i to: preslika stranice 3, 7, 8, 9 i 10 Radne knjižice E. G., preslika potvrde Općinskog suda u Z. od 16. svibnja 2003., Mat. 1477, preslika Certificate, Council of Europe, European court of human rights, Strasbourg 14 May 2003., te preslika ovjerenog prijevoda s engleskog Potvrde Vijeća Europe, Europskog suda za ljudska prava od 14. svibnja 2013.

Točkom 3. izreke rješenja djelomično se odobrava I. G., slobodnom novinaru, dostava preslika dokumenata koji sadrže podatke o svim ranijim zaposlenjima (poslodavcima) nazivima radnih mjesta i trajanjima tih zaposlenja za bivšu djelatnicu suda Republike Hrvatske E. G. (ranije M.) u razdoblju od završetka fakulteta do zasnivanja radnog odnosa u sudu Republike Hrvatske i to: preslika stranice 1. Radne knjižice E. G. na način da se na istoj prekrije podatak u rubrici matičnog broja građana, preslika stranica 2. Radne knjižice E. G. na način da se na istoj prekrije podaci u

rubrikama ime oca (majke), prezime prije zaključenja braka, dan, mjesec i godina rođenja, mjesto rođenja, općina, Socijalistička republika, potpis radnika, preslike Uvjerenja Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave Z., Sektora pravnih, financijskih i tehničkih poslova, Odjela pravnih i kadrovskih poslova broj: 511-19-18/2-14-336/03 od 16. svibnja 2003. na način da se na istom prekrije ime oca, datum i mjesto rođenja, preslike Potvrde Ministarstva unutarnjih poslova broj: 511-01-53-36229/1-03 I.M. od 21. svibnja 2003. na način da se na istoj prekrije ime oca, datum i mjesto rođenja E. G., preslike Potvrde Prekršajnog suda u Z. broj: SU-9/03-25 od 19. svibnja 2003. na način da se na istoj prekrije adresa stanovanja E. G..

Točkom 4. nalaže se sudu Republike Hrvatske da u roku od 8 dana od dana primitka ovog rješenja postupi sukladno točki II. izreke ovog rješenja.

Protiv rješenja tužene tužitelj je podnio tužbu i u bitnome navodi da je s obzirom na narav zatraženih informacija zatražio mišljenje Agencije za zaštitu osobnih podataka i proveo test razmjernosti i javnog interesa. U mišljenju Agencije od 26. ožujka 2015. navodi se da je tužitelj kao voditelj zbirke osobnih podataka imao pravo obrađivati podatke o prethodnim zaposlenjima E. G. prije zaposlenja u sudu samo u vrijeme dok je ona bila njegova zaposlenica u opsegu koji je bio nužan za ostvarenje zakonom utvrđene svrhe vezane uz radni odnos te da stoga za dostavu tih podataka ne postoji pravni temelj i zakonita svrha. Ističe da je u provedbi testa razmjernosti i javnog interesa ispitao bi li onemogućavanjem pristupa traženoj informaciji bio ozbiljno povrijeđen zaštićen interes (zaštita osobnih podataka), prevladava li u konkretnom slučaju potreba zaštite prava (ograničenje prava na pristup informacijama) ili javni interes kao i prevladava li javni interes u odnosu na moguću štetu po zaštićene interese te utvrdio da ni u jednom od navedenih pitanja ne prevladava odgovor u korist javnog interesa te je stoga odbio zahtjev za pristup informacijama. Navodi da je tužena potpuno zanemarila da je riječ o podacima koje je tužitelj pribavio isključivo u svrhu prijave na natječaj za prijam u službu te se u druge svrhe ne mogu koristiti, što izričito stoji u pojedinim dokumentima, da je postupak prijama pravomoćno okončan prije dvanaest godina, da je osobi na koju se podaci odnose prestala služba kod tuženika 2006. godine, dakle prije gotovo deset godina i da od tada ona više nije državni službenik. Smatra da je riječ o činjenicama iz kojih objektivno proizlazi upitnost zakonitosti i legitimnosti zahtjeva za pristup informacijama, odnosno svrhe njihova korištenja. Drži da je iz osporenog rješenja vidljivo da tužena uopće nije uzela u obzir navedene činjenice i navedene argumente kojima bi objasnila zbog čega te činjenicu nisu od značenja za odlučivanje. Također nije obrazložila zbog čega nije prihvatila mišljenje Agencije za zaštitu osobnih podataka i rezultate provedenog testa razmjernosti i javnog interesa iz kojeg proizlazi da zahtjev za pristup informacijama treba odbiti. Štoviše, obrazloženje osporavanog rješenja, osim zakonskog okvira i faktografskih navoda, sadrži jedino razloge zbog kojih se pristup traženim informacijama djelomično ograničava (prikriivanje određenih podataka iz dokumenata), ali ne i razloge zbog kojih se pristup odobrava, odnosno objašnjenje zbog čega je prvostupanjsko rješenje poništeno.

Iz navedenih razloga predlaže ovom Sudu da usvoji tužbu, poništi osporavano rješenje i riješi stvar na način da odbije zahtjev za pristup informacijama, odnosno podredno da predmet vrati tuženoj na ponovno rješavanje uz pridržavanje pravnog shvaćanja i primjedbi suda.

Tužena u odgovoru na tužbu navodi da razlozi tužitelja za odbijanje zahtjeva, da se radi o podacima koje je pribavio isključivo u svrhu prijave na natječaj za prijam u službu i da je taj postupak pravomoćno okončan, nisu u duhu Zakona o pravu na pristup informacijama, koji se odnosi na sve informacije koje tijelo javne vlasti posjeduje bez obzira kad su iste nastale. S obzirom da informacije koje je korisnik prava na pristup informacijama tražio postoje kao izrađene i iste se nalaze u posjedu tužitelja na njih se primjenjuje odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama. Stoga smatra da neovisno o činjenici, da je postupak iz kojeg potječu tražene informacije pravomoćno okončan, i da osoba na koju se odnosi tražena informacija više nije državni službenik

„svatko ima pravo tražiti informacije od tijela javne vlasti i propitkivati javnost i otvorenost rada djelovanja tijela javne vlasti u bilo kojem trenutku pa tako i o postupku koji je pravomoćno okončan bilo to prije 10, 20, 30 ili 50 godina. Navodi da je cilj zakona omogućiti i osigurati ostvarivanje Ustavom Republike Hrvatske zajamčeno pravo na pristup informacijama, kao i na ponovnu uporabu informacija fizičkim i pravnim osobama putem otvorenosti i javnosti djelovanja tijela javne vlasti, a informacije su dostupne svakoj domaćoj ili stranoj fizičkoj i pravnoj osobi u skladu s uvjetima i ograničenjima iz Zakona. Također navodi da zakonodavac u članku 15. stavku 2. točki 4. Zakona nije propisao da će tijela javne vlasti ograničiti pristup informacijama ako je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka, već je propisao da tijela javne vlasti mogu ograničiti pristup informaciji u tom slučaju. Zakonodavac je u članku 15. stavku 5. predvidio da ako tražena informacija sadrži podatke koji podliježu ograničenjima iz stavka 2. i 3. navedenog članka da će preostale dijelove informacije učiniti dostupnim. Kako tijela javne vlasti ne bi automatizmom onemogućavalo pristup informacijama zbog zaštite osobnih podataka zakonodavac je u tu svrhu propisao provođenje testa razmjernosti i javnog interesa prije donošenja same odluke.

Nadalje navodi da je potrebno uzeti u obzir i članak 16. stavak 3. Zakona kojim je propisano da su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak. Plaće sudaca, državnih i lokalnih službenika su plaće koje se isplaćuju iz državnog proračuna te svaka osoba (javnost) osobito s aspekta ispravnog trošenja proračunskih sredstava ima pravo znati ispunjavaju li određene osobe uvjete za svoja radna mjesta ili dužnost, odnosno jesu li ih ispunjavali neovisno što je služba kasnije prestala. Otvorenost i javnost djelovanja tijela javne vlasti prema stajalištu tužene važan je segment ostvarivanja prava na pristup informacijama, onemogućavanje transparentnosti u radu tijela javne vlasti onemogućava se i navedeno pravo zajamčeno Ustavom. Također navodi da tužitelj u rješenju, a niti u tužbi nije obrazložio koja bi to konkretno šteta po zaštićene informacije bila, odnosno u čemu se ona sastoji ako se korisniku prava na pristup informacijama dostave tražene informacije. Zahtjev za pravo na pristup informacijama može podnijeti bilo koja fizička ili pravna osoba, domaća ili strana koja nije obvezna navesti razloge zbog kojih traži pristup informacijama pa je stoga u žalbenom postupku razmatrano bi li se te iste informacije koje je podnositelj zahtjeva tražio omogućile bilo kojem drugom korisniku koji bi zatražio te informacije, odnosno jesu li s zatražene informacije u javnom interesu. Navodi da je uvidom u tražene informacije utvrdio da iste sadrže osobne podatke te je razmotrio je li moguće korisniku prava na pristup informacijama odobriti djelomičan pristup zatraženim informacijama. U žalbenom postupku je utvrđeno da ne dolazi do kršenja Zakona o zaštiti osobnih podataka ako se dostave osobni podaci kao što su ime i prezime, državljanstvo imenovane, imena i prezimena potpisnika pojedinih isprava koje su iste potpisale u službenom svojstvu, dok je utvrđeno da bi otkrivanjem osobnih podataka kao što su ime oca, datum i mjesto rođenja, jedinstveni matični broj, adresa stanovanja, bračni status, vlastoručni potpis, u konkretnom slučaju došlo do povrede osobnih podataka neovlaštenim korištenjem od strane treće osobe u svrhu koja nije podudarna sa svrhom s kojom je tijelo javne vlasti prikupilo osobne podatke i moguće zlouporabe tih podataka te da prevladava potreba zaštite osobnih podataka u odnosu na javni interes. Ujedno navodi da je uvidom u internetske stranice Vrhovnog suda Republike Hrvatske razvidno da se na istima nalaze osobni podaci sudaca Vrhovnog suda, obrazovanje, kvalifikacija, radno iskustvo u pravosuđu, sudjelovanje u pravnim tijelima i društvima, a iz internetske stranice suda Republike Hrvatske razvidno je da se na istima nalaze životopisi sudaca navedenog suda.

Iz navedenih razloga smatra da navodi tužbe nisu osnovani.

Sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10. i 143/12.) odgovor na tužbu tužene dostavljen je tužitelju.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Postupajući po tužbi tužitelja, Sud je izvršio uvid u cjelokupni spis tuženika te spisu priložene dokaze.

Kako tužitelj osporava samo primjenu prava, a činjenice su nesporne te kako stranke u tužbi, a isto tako niti u odgovoru na tužbu izričito ne zahtijevaju održavanje rasprave, Sud je konkretni spor riješio bez rasprave temeljem odredbe članka 36. točka 4. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10. i 143/12.).

Tužena je uvidom u dokumentaciju utvrdila da ista sadrži osobne podatke te je u žalbenom postupku razmatrala je li moguć djelomičan pristup zatraženim informacijama te je utvrdila da je podnositelju zahtjeva moguće odobriti djelomičan pristup informacijama te da ne dokazi do kršenja Zakona o zaštiti osobnih podataka, ako se dostave podaci kao što su ime i prezime i državljanstvo bivše djelatnice tužitelja, imena i prezimena pojedinih potpisnika isprava koje su iste potpisale u službenom svojstvu. Tužena je utvrdila da bi otkrivanjem osobnih podataka kao što su ime oca, datum i mjesto rođenja, jedinstveni matični broj, adresa stanovanja, bračni statut, vlastoručni potpis došlo do povrede osobnih podataka neovlaštenim korištenjem od strane treće osobe u svrhu koja nije podudarna sa svrhom s kojom je tijelo javne vlasti prikupilo osobne podatke i do moguće zlouporabe tih podataka te da prevladava zaštita osobnih podataka u odnosu na javni interes.

Zakonom o pravu na pristup informacijama je propisano da tijelo javne vlasti može ograničiti pristup informaciji ako je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka (čl. 15. st. 2. t. 4.) ili može učiniti dostupnim samo dijelove informacije (čl. 15. st. 5.). Kada se radi o informacijama za koje su propisana ograničenja iz članka 15. Zakona o pravu na pristup informacijama, tijelo javne vlasti nadležno za postupanje po zahtjevu za pristup informaciji dužno je, prije donošenja odluke, provesti test razmjernosti i javnog interesa (čl. 16.).

Prema odredbi članka 2. stavka 1. Zakona o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine” 103/03., 118/06., 41/08., 130/11. i 106/12. – pročišćeni tekst) osobni podatak je svaka informacija koja se odnosi na identificiranu fizičku osobu ili fizičku osobu koja se može identificirati (u daljnjem tekstu: ispitanik); osoba koja se može identificirati je osoba čiji se identitet može utvrditi izravno ili neizravno, posebno na osnovi identifikacijskog broja ili jednog ili više obilježja specifičnih za njezin fizički, psihološki, mentalni, gospodarski, kulturni ili socijalni identitet.

Iz podataka spisa predmeta proizlazi da je podnositelj zahtjeva od tužitelja zatražio podatke o svim ranijim zaposlenjima (poslodavcima), nazivima radnih mjesta i trajanjima tih zaposlenja za bivšu djelatnicu tužitelja u razdoblju od završetka fakulteta do zasnivanja radnog odnosa kod tužitelja. Tužitelj je nakon provedenog testa razmjernosti i javnog interesa i sukladno mišljenju Agencije za zaštitu osobnih podataka od 26. ožujka 2015., zaključio da je osobne podatke bivše zaposlenice potrebno zaštititi iz razloga jer se radi o bivšoj zaposlenici, a podaci koji se traže odnose se na njezino zaposlenje prije nego što je radila kod tužitelja.

Ovaj Sud za sada ne može otkloniti prigovore tužitelja da tužena nije uzela u obzir navedene činjenice, a niti je obrazložila zašto one nisu od značaja za odlučivanje u predmetnoj stvari, odnosno nije obrazložila od kakvog je utjecaja činjenica da se radi o podacima koje je tužitelj kao tijelo javne vlasti pribavio isključivo u svrhu prijma u službu te da se radi o podacima koji se u druge svrhe ne mogu koristiti (što izričito i stoji u pojedinim dokumentima). Ocjenom osporavanog rješenja, ovaj Sud nalazi da tužena osim konstatacije da je u žalbenom postupku utvrdila da ne dolazi do kršenja Zakona o zaštiti osobnih podataka ako se dostave osobni podaci i podaci o ranijim zaposlenjima, uopće ne obrazlaže zašto podnositelju zahtjeva dopušta uvid u te podatke, a niti obrazlaže je li se uopće radi o podacima za koje prevladava javni interes u odnosu na štetu po zaštićene podatke i u čemu se taj interes sastoji. Slijedom navedenog proizlazi da obrazloženje osporavanog rješenja nije u skladu sa stavkom 5. članka 98. Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine" 47/09.), prema kojem obrazloženje mora sadržavati i razloge koji su bili odlučni pri ocjeni dokaza, razloge zbog kojih nije usvojen koji od zahtjeva stranke te razloge donošenja zaključka u tijeku postupka pa

se navodi tužbe ne mogu otkloniti. Ovaj Sud primjećuje da tužena tek u odgovoru na tužbu uz citiranje mjerodavnog prava, obrazlaže da se plaće sudaca, državnih i lokalnih službenika isplaćuju iz državnog proračuna te da svaka osoba osobito s aspekta ispravnog trošenja proračunskih sredstava ima pravo znati ispunjavaju li određene osobe uvjete za svoja radna mjesta, međutim razlozi bilo za davanje ili odbijanje nekog zahtjeva dani u odgovoru na tužbu ne mogu nadomjestiti pravilnost obrazloženja, a osim toga ti razlozi u konkretnom slučaju nisu dostatni za zaključak da se moglo udovoljiti podnositelju zahtjeva.

Za ovaj Sud nije sporno da je cilj Zakona o pravu na pristup informacijama omogućiti i osigurati pristup informacijama, kao i ponovnu uporabu informacija te da korisnik ne mora navesti razloge zbog kojih traži informaciju, međutim, navedeno ne oslobađa tuženu obveze da u konkretnom slučaju obrazloži svoje razloge. Kako se radi o bivšoj djelatnici tužitelja, a traže se podaci koji se odnose na njeno zaposlenje prije nego je radila kod tužitelja i koje je tužitelj pribavio u svrhu vezanu za radni odnos, tužena je trebala obrazložiti je li tužitelj u konkretnom slučaju, vlasnik informacije iz članka 3. točke 8. Zakona o pravu na pristup informacijama ili su to tijela u okviru čijeg djelovanja su informacije nastale, te shodno tome je li bio i u obvezi dati traženu informaciju i ovisno o tome ocijeniti prevladava li javni interes u odnosu na traženu informaciju.

U ponovnom postupku nakon ove presude tužena će donijeti novo rješenje u skladu s odredbom članka 98. stavka 5. Zakona o općem upravnom postupku te potpuno i jasno obrazložiti razloge zbog kojih smatra da bi u ovom slučaju trebalo pružiti traženu informaciju.

Trebalo je stoga temeljem članka 58. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, 20/10.,143/12.,152/14) odlučiti kao u izreci presude.

U Zagrebu, 16. ožujka 2016.

Predsjednica vijeća
Blanša Turić, v.r.